

INDONESIARRAK ELIKADURA BURUJABETZATIK URRUNTZEN DITU GURPILEN EKOIZPENAK

Indonesiako poliziak maiatzaren 26an Junawal Bin Sukino nekazari sindikalista atxilotu izanak kexua eta amorrua piztu ditu bertako nekazari ttipien artean. Beste behin, haien oinarritzko eskubideei tu egin eta multinazionalen mesederako hartu erabakia delako. Bioaniztasunaren errespetuan, belaunaldiz belaunaldi landuriko haien lurren lapurketak geldiarazi nahian dabilta borrokan, eta jomugan kautxu naturala ekoizten dabilta multinazionalak dituzte.

JENOFA BERTHOKOIRIGOIN

Junawal Bin Sukino nekazari sindikalista preso sartu izanak kexua eta ezinegonareagotu du Indonesian eta batez ere bertako Tebo eskualdean. Nekazarien eskubideen alde dabil aspaldian Junawal eta bide beretik, Indonesiako Gobernuak hitzemandako elikadura burujabetza gauzatu nahian ere ari da. Maiatzaren 26an atxilotu zuen poliziak SPI *Serikat Petani Indonesia*-ko (Indonesiako Nekazarien Sindikatua) lehen-dakaria, kautxu naturalaren ustiaketan berezituriko PT LAJ enpresaren kontrako sabotajea leporaturik. Enpresa hau RLU Royal Lestari Utama-ren adar bat da. Izen horien giblean, Indonesia suntsitzen dabilen palma olioaren negozioa gorde zitekeen ederki, baina ez. Berdin-berdin desmasiak egiten dabilen kautxu naturalaren negozioa dugu: Indonesiako PT. Barito Pacific eta ezagunagoa zaigun Frantziako Michelin enpresaren filiala dugu RLU Royal Lasteri Utama.

“2019ko maiatzaren 14an PT LAJen bost ekipamendu erre izana leporatzen zaio. Kontua da gaztigurik gabe PT LAJek burutu lur hartzeak eta laborarien kanporaketak salatzen dituela Junawal burkideak”, azaldu dio *mouvementcommuniste.over-blog.com* komunikabideari Sarwadi sindikalistak. Geroztik preso segitzen du eta erregulariki milaka herritar dira karrikara ateratzen sindikalistaren askatzea exijitzeko. Sindikalista hau eta besteak ere, Junawalen atxiloteta ez delako ezohikoa, eta intimidazio, atxilo-

ta, mehatxu edota errepresioa eguneroko ogi dutelako bertako nekazari ttipiek.

Oinarrian, multinazionalak burutu Napal Putih herrixkaren desagitea dugu. Herrixka hau elikadura burujabetza helburu, kolektiboki pentsaturikoa eta antolaturikoa da –eskola, ekoizpen kooperatibak, merkatu propioak, espazio kultural zein erligiosoak biltzen dituen elkarbizitza interesgarria duena–. “Benetako ekosistema autosufiziente” Via Campesina sindikatuaren hitzetan.

MONOKULTURA VS BURUJABETZA

Baina kautxu naturalaren “natural” adjektiboak ez du erran nahi baitezpada modu iraunkorrean egiten denik. Kautxua izan daiteke sintetikoa, hidrokarburotik lortua, edo naturala begetal batzuk ekoiztu latexarekin egin. Bide naturalean dabilta multinazionalak, esportaziora bideraturik, monokultura garatzen dabilta, sekulako eremuak berenganatuz. Indonesia eta Thaiandiaren artean, ekoizpenaren %50 segurtatzen dute, 2018ko datu ofizialei segi. Azken hamar urteetan ekoizpena bikoiztu egin da eta bilakaerak tendentzia berean segitu behar luke.

PT LAJek ekoizpenerako baimenak lortu arren, baimen hauek belaunaldiz belaunaldi bertatik bizi ziren nekazarien lurrei buruzkoak dira eta egunetik biharamunera lurrik gabe gelditzen dira laborariak. “Argi uzten du Michelinek begiak ixten dituela: Ekoizteko helburuarekin dabilta enpresak laborarien

lur-eskubideak zangopilatzen dabilta. Beste molde batera erranda, garapen iraunkorraren izenean lurren lapurketak legitimatu ditu Michelinek”, dio SPI sindikatuak.

Kontua berdez pintatzeak, hots, garapen iraunkorraren izenean aurkezteak amorrazioa handitu besterik ez die egiten. Hain zuzen, 2012az geroztik Tebo eskualdea inarrostean duen gatazkaren oinarrian *Tropical Landscapes Finance Facility* (Paisaia Tropikalen Finantza Mekanismoa) programak finantzaturiko egitasmoak dira. Orotara 95 milioi dolar jaso zituzten kautxu zuhaitzak landatzeko Sumatra eta Borneon. Programa horren parte dira NBeko ingurumenaren arloa eta Munduko Agro-oihangintzaren Zentroa, baita ADM Capital inbertitzailea eta BNP Paribas bankua ere. Ofizialki, modu iraunkorrean dabilta kautxua ustiatzen. Errealitatea haatik besterik da Via Campesina nekazari ttipien sindikatuak behin eta berriz deitoratu duenez.

Geroz eta gehiago entzuten da zuhaitzen landatzeko beharraz eta helburuaz hitz egiten, tartean multinazionalen ahotik. “Egindako klik bakoitzarentzat zuhaitz bat landatuko dugu” edo “erositako mozkin bakoitzak zuhaitz landatze bat bideratuko du” gisako esaldiak ohikoak bilakatzen ari dira gaur egungo tasinguruan. Zuhaitzak aterabideen artean ditugulako klima larrialdiari aurre egiteko. Baina kontua da landaketa guztiak ez direla onak: edo bioaniztasuna

KAUTXU NATURALAREN MONOKULTURA.

LABORARIEI LURRAK LAPURTU
ETA MONOKULTURA GARATZEN
DABILTZA MULTINAZIONALAK.

errespetatuz egiten da eta emaitza positiboak ditu, edo monokulturan egiten da eta kalteak ekarriko ditu onurak baino gehiago –pestizida eta ongailu kimikoen kutsatzeaz gain, lurra pobretu eta hil egiten duelako–. Gaur egungo multinazionalen mezu berdeak monokulturara bideraturik dira gehiengo handian –eta kautxua edo palma olioak ekoizteko izaten dira, hots Indonesia pobretzen duten ekoizpenentzat–. *Socialter.fr* komunikabideko “Oihan berritze kanpainak, enpresen greenwashing berria?” (*Les campagnes de reforestation, nouveau greenwashing des entreprises?*) artikulua luze eta zabal ari da monokulturaren kalteei buruz. Nola ez, helburua betetzeko tokiko herritarrei lurrak “lapurtzeko” joera aipatzen du kazetariak.

Alta, elikadura burujabetza Joko

Widodo Indonesiako presidentearen 2014ko promesen artean izateak esperantza piztu zien nekazari ttipiei. Horrez gain, beste zortzi helburu interesgarri ere zituen finkaturik: lur erreforma, lur gatazken konponketa, agro-ekologia, kooperazioa finantzazioarentzako, tokiko merkatuaren bultzada, baserri munduaren garapena, populu indigenen eskubideen defentsa eta ingurumenaren babesa. 2013an bozkaturiko Laborarien Babeserako eta Botereen Azkartzerako Legea ere dute haien alde, 1960ko lur erreformaren printzipio batzuk berriaz jartzen dituelako lehen leerroan, tartean, lur eskubideari dagokionez –1965-1998ko Suhartoren diktadurak helburua alde batera utzi zuen–. SPI gisako erakundeak buru belarri inplikatu dira helburuan: autonomia zerumugan,

benetako herrixka antolatuak sortu dituzte adibidez –Napal Putih demagun–.

Helburu agroekologiko, sozial eta ekonomiko hau dute mehatxatzen multinazionalak. *Larelevetlapeste.fr* komunikabideko “Indonesia: Michelinek laborarien lurrak eskuratzen ditu, ‘kautxu naturala’ ekoizteko” (*Indonésie : Michelin s'accapare les terres des paysans pour des plantations de 'caoutchouc naturel'*) artikuluan argiki azaltzen du SPIko Zainal Fuadek: “Politika ekonomiko neoliberalaren ondorioa dugu egoera hau, gobernuaren arauak zangopilatzen dituzte multinazioanek. Gure baliabide naturalak eta lurrak lapurtzera datoz multinazionalak ‘Lanbide berdeak’ sortzeko estakuruarekin, baina errealtatea da autoritarioak direla eta gure oinarriko eskubideak zangopilatzen dituztela”. ●

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani 23 - 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

f t